

Zorgen rondom het levenseinde

Dinsdag 8 juni 2004, Congrescentrum 'De Reehorst' te Ede.

OCHTENDPROGRAMMA

Dagvoorzitter *Prof. dr. Gerrit van der Wal, Hoogleraar sociale geneeskunde Afdeling Sociale Geneeskunde, Instituut voor Extramuraal Geneeskundig Onderzoek (EMGO), Vrije Universiteit Medisch Centrum (VUMC), Amsterdam.*

- 8.30 Ontvangst en inschrijving
- 10.00 Opening door de dagvoorzitter
- 10.15 Stervensbegeleiding en de rol van zorgverleners en behandelaars
Prof. dr. Gerrit van der Wal
- 10.45 Afstand en nabijheid; zorgverleners, familie en stervenden
Mw. Irene van Lippe-Biesterfeld
- 11.15 Koffiepaauze
- 11.45 Ethische en juridische aspecten van zorgverlening bij medische beslissingen rondom het levenseinde
Prof. dr. Guy Widdershoven, Cluster Zorgwetenschap Universiteit Maastricht
- 12.15 Verpleegkundigen en verzorgenden en medische beslissingen rondom het levenseinde
Inleiding waarbij ingegaan wordt op de rol die verpleegkundigen en verzorgenden spelen bij de beslissingen over behandelen of niet behandelen, menswaardig sterven en communicatie met patiënten en familie.
Mw. dr. Anne-Mei The, Jurist / Antropologe, EMGO/VUMC
- 12.45 Performance
- 13.00 Lunch (tot 14.00)

MIDDAGPROGRAMMA

In het middagprogramma zullen een zestal met elkaar samenhangende parallelprogramma's worden aangeboden. Ieder programma bestaat uit twee bijeenkomsten waarin naast een inhoudelijke presentatie ook ruime mogelijkheid bestaat om vragen te stellen en discussie te voeren. Deze zes programma's worden aangeboden in twee sessies. Deelnemers aan de dag kunnen daarmee kiezen uit **twee** van de zes programma's.

14.00 Parallelprogramma's sessie 1

15.00 Theepauze

15.30 Parallelprogramma's sessie 2

16.30 Informele sluiting met hapje & drankje

Programma 1

Symptoombestrijding in de terminale zorg
Mw. Ginette Hesselman en Mw. Ellen de Nijs, Verpleegkundig specialisten palliatieteam, Universitair Medisch Centrum Utrecht

Inleiding waarbij wordt ingegaan op de herkenning van symptomen, de behandeling en de adviserende rol van verpleegkundig specialisten.

Terminale thuiszorg
Mw. Esther Soff, Consulent palliatief netwerk thuiszorg, Thuiszorg Amstelland en Meerlanden

Inleiding waarbij ingegaan wordt op aspecten van stervensbegeleiding zoals pijnbestrijding, technologie, steun en veiligheid in de thuissituatie.

Programma 2

Cultuurverschillen bij het levenseinde
Mw. F. de Graaf, Onderzoeker NIVEL
Inleiding waarbij ingegaan wordt op sterven, gezien vanuit het perspectief van verschillende culturen.

Doodgaan; niet altijd gemakkelijk
Bas Nap, Huisarts
Inleiding en gesprek over doodgaan in de thuissituatie, macht en onmacht van familie en zorgverleners. Het perspectief van de huisarts.

Programma 3

Zorgverleners en vrijwilligers in de Hospices
Mw. Christien de Groot, Vrijwilligerscoördinator Hospice Kajan, Hilversum
Inleiding waarbij ingegaan wordt op de rolverdeling en de samenwerking tussen professionele zorgverleners en vrijwilligers in een hospitium.

Stervensbegeleiding bij kinderen en hun familie
Mw. Coby Smits, Kinderverpleegkundige Kinderhospice De Glind
Centraal staat hier de begeleiding van kinderen maar ook de begeleiding van ouders en andere familie.

Programma 4

Steun en begeleiding van collega's
Mw. Anja van de Weerd, Stafverpleegkundige zorg voor de zorgende, Stichting KVV, Antonius IJsselmonde, Rotterdam
Waar steun en begeleiding geboden wordt aan mensen in de laatste fase van het leven is het noodzakelijk om stil te staan bij steun en begeleiding van collega's die zorg verlenen in die situaties.

Steun en begeleiding van mantelzorgers en familie
Xzorg, Vereniging van steunpunten mantelzorg, Vrijwillige thuishulporganisaties en buddyprojecten, Bunnik
Inleiding waarbij ingegaan wordt op de specifieke aspecten van begeleiding en steun aan mantelzorgers en familie.

Programma 5

Pijnbestrijding in de laatste fase van het leven
Mw. drs. Marieke van den Beuken, Internist/specialist palliatieve zorg, Academisch Ziekenhuis Maastricht
Inleiding waarin de mogelijkheden van pijnbestrijding centraal staat.

Voeding & Vocht in de laatste levensfase
Drs. F. Baar, Directeur verpleeghuiszorg en kwaliteitsontwikkeling, Antonius IJsselmonde, Rotterdam
De voedingstoestand en vochtthuishouding van met name ouderen in de laatste fase van het leven is vaak slecht. De specifieke taken van zorgverleners op dit vlak staan centraal.

Programma 6

In gesprek over het levenseinde
Dhr. drs. A. van Buuren, Hoofd dienst geestelijke verzorging UMC, Utrecht
Het levenseinde is een moeilijk gespreksonderwerp. In deze bijeenkomst staat dit gesprek centraal en er zal worden ingegaan op concrete onderwerpen waaraan aandacht besteed moet worden.

Stervensbegeleiding en spiritualiteit
Mw. Welmet Hudig, Helen Downing Instituut, Utrecht
Stervensbegeleiding is individueel maatwerk. De plaats van spiritualiteit of geloofsovertuiging van patiënten, familie en zorgverleners staan hier centraal.

INSCHRIJFKAART

(U kunt ook een kopie van deze kaart insturen of de gegevens verzenden naar dedwaas@planet.nl)

Naam _____ M / V
Correspondentie adres _____
Postcode / Plaats _____
Telefoon _____ E-mail _____
Functie _____
Organisatie _____
Werkadres _____ Postcode / Plaats _____

MAAK UW KEUZE VOOR DE TWEE MIDDAGPROGRAMMA'S BEKEND DOOR MIDDEL VAN HET INVULLEN VAN DE PROGRAMMANUMMERS:

1^e keus: *programma* 2^e keus: *programma* 3^e keus: *programma*

S.V.P. AANKRUISEN HETGEEN VAN TOEPASSING IS:

- Ondergetekende maakt gelijktijdig het inschrijfgeld over op banknr. 54.11.86.108 t.n.v. Stichting Sympopna.
 Werkgever van ondergetekende maakt gelijktijdig het inschrijfgeld over op banknr. 54.11.86.108 t.n.v. Stichting Sympopna.
Naam werkgever _____ Contactpersoon betalingen _____

- Ondergetekende machtigt Stichting Sympopna éénmalig €195,- van onderstaand rekeningnummer af te schrijven.
(Post)banknummer _____ T.n.v. _____ Woonplaats _____

Ondergetekende schrijft zich in voor het congres 'Zorgen rondom het levenseinde' dat op 8 juni 2004 wordt georganiseerd in Congrescentrum 'De Reehorst' te Ede en verklaart accoord te gaan met de inschrijfgvoorwaarden.

Datum _____ Handtekening _____

K